

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

Číslo oznámení : 2024/0351/LV (Latvia)

Návrh zákona „Změny zákona o nakládání s alkoholickými nápoji“

Datum přijetí : 01/07/2024

Ukončení odkladné lhůty : 02/10/2024 (02/01/2025) (closed)

Message

Zpráva 001

Zpráva od Komise - TRIS/(2024) 1700

Směrnice (EU) 2015/1535

Oznámení: 2024/0351/LV

Oznámení návrhu znění od členského státu

Notification – Notificación – Notifizierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificaci3n – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - He ce передвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéseket - Non fa decorrere la mora - Atidējimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħ il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20241700.CS

1. MSG 001 IND 2024 0351 LV CS 01-07-2024 LV NOTIF

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija

3B. Veselības ministrija, tālrunis: +371 67717480, e-pasts: vm@vm.gov.lv (elena.zviedre@vm.gov.lv)

4. 2024/0351/LV - C51A - Nápoje

5. Návrh zákona „Změny zákona o nakládání s alkoholickými nápoji“

6. Alkohol, obchod s alkoholem

7.

Nařízení (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin: Článek 23

Nařízení (ES) č. 1924/2006 vyžaduje, aby většina balených potravin měla výživovou a energetickou hodnotu. Povinné informace o výživové hodnotě, včetně energetické hodnoty podle článku 41 nařízení č. 1169/2011, nelze použít na alkoholické nápoje, jejichž obsah alkoholu přesahuje 1,2 % objemových, a členské státy mohou samy uplatňovat

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

vnitrostátní právní předpisy týkající se seznamu složek alkoholických nápojů.

8. Požadavky návrhu zákona, které mají být uvedeny do souladu s ustanoveními Evropské komise:

- Zahrnout do označování alkoholických nápojů informace ve formě piktogramů, které občany nabádají k tomu, aby během těhotenství a při řízení vozidla nepožívali alkohol;
- Zahrnout do označení alkoholických nápojů informace o složkách, nutriční hodnotě, včetně energetické hodnoty, které by spotřebitele informovaly o potravinářském výrobku;
- Alkoholické nápoje zakoupené na internetových stránkách nebo mobilní aplikaci mohou být dodány kupujícímu nejdříve po šesti hodinách od doby objednání.

Další požadavky obsažené v návrhu zákona:

- Požaduje se, aby byly v maloobchodních prodejnách poskytovány informace s upozorněním, že alkoholické nápoje nesmí konzumovat nezletilé osoby a že jejich užívání má negativní dopad na zdraví;
- Zákaz nabízení alkoholických nápojů zdarma v hernách a kasínech a zákaz jejich prodeje, používání, přenášení ke hracím automatům, herním stokům a dalším zařízením pro hazardní hry;
- Omezení doby prodeje alkoholu (pondělí až sobota od 10:00 do 20:00; neděle od 10:00 do 18:00)
- Zakázat uvádění na trh alkoholických nápojů obsahujících více než 22 % alkoholu o objemu nepřesahujícím 0,2 litru, plněných v plastových (PET) obalech;
- Zákaz reklamy cen a slev alkoholických nápojů v tištěných médiích a tištěných materiálech, v kinech a na internetu;
- Zákaz propagačních opatření (prodej atd.), včetně „2 za cenu 1“ nebo „kupování více lahví alkoholických nápojů za nižší cenu“ atd., a v rámci věrnostního režimu zakázat propagaci slevových nákupů alkoholických nápojů.

9. Cílem návrhu zákona je chránit zájmy veřejného zdraví, zejména dětí a mladých lidí, a to zavedením komplexních opatření založených na důkazech, která nejen omezují reklamu a dostupnost alkoholických nápojů, ale také zajistit informovanost veřejnosti o zdravotních účincích konzumace alkoholu. Cílem zavedení požadavků obsažených v návrhu zákona je snížit spotřebu registrovaného absolutního alkoholu v litrech na populaci ve věku 15 let a více, snížit podíl ohrožených uživatelů za uplynulý rok a snížit dlouhodobá onemocnění související s alkoholem a úmrtnost v důsledku konzumace alkoholu (např. jaterní cirhóza, dopravní nehody, utonutí, zranění, sebevraždy).

Podle údajů ze zprávy Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) „Stručný pohled na zdraví 2023“ je zaznamenaná spotřeba alkoholu v Lotyšsku nejvyšší ze zemí Evropské unie i Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, která činí 12,1 litru na obyvatele, s výjimkou spotřeby turistů [<https://www.oecd.org/health/health-at-a-glance/>]. Riziková konzumace alkoholu mezi lotyšským obyvatelstvem v produktivním věku je rovněž poměrně vysoká (40 %) [Středisko pro prevenci a kontrolu nemocí. Studie o chování lotyšských občanů v oblasti zdraví. (Bylo použito 6 dávek alkoholu na jednu konzumaci):

http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/Latvijas_iedzivu_ieselibu_ietekmesos_paradumu_petijums_2018_Zinojums.pdf] a nad průměrem evropského regionu dle Světové zdravotnické organizace (WHO) (30,4 %). Spotřeba alkoholu v Lotyšsku zároveň vytváří značné peněžní náklady, které se ve studii provedené v Lotyšsku v roce 2023 odhadují na 1,3 % až 1,8 % HDP [<https://esparveselibu.lv/sites/default/files/2023-10/Gala%20zinojums.pdf>], což je přibližně dvojnásobek příjmů ze spotřební daně z alkoholu.

S ohledem na dostupné statistické údaje o Lotyšsku bude zavedena komplexní politika a vytvořen rámec, který omezí reklamu na alkoholické nápoje a jejich uvádění na trh, omezí fyzickou dostupnost alkoholu a poskytne spotřebitelům další informace o jeho složení a škodlivosti.

Umístění dalšího označování alkoholických nápojů na alkoholické nápoje vyráběné v Lotyšsku a dovážené z jiných zemí by spotřebitelům poskytlo právo znát výživovou hodnotu, energetickou hodnotu a složky výrobků z alkoholických nápojů, podobné těm, které platí pro vína v Evropské unii a pro potravinářské výrobky. To by spotřebitelům umožnilo informovaně se rozhodnout, jaké nápoje a v jakém množství použít, a upozornit některé skupiny veřejnosti, pro které je konzumace alkoholických nápojů zdraví nebezpečná. Tyto a podobné požadavky již existují v jiných členských státech EU. Na nápoje vyráběné v malých varnách alkoholických nápojů se bude vztahovat pouze zobrazení výstražných piktogramů. Očekávané přechodné období je přibližně 3 roky. Tento požadavek by vstoupil v platnost dnem 1. ledna 2028. Nápoje vyrobené před tímto datem budou moci být distribuovány až do vyprodání zásob nebo do uplynutí doby použitelnosti

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

stanovené výrobcem.

Ačkoli se původně plánovalo, že v rámci Evropského plánu boje proti rakovině Evropská komise v letech 2022 a 2023 přezkoumá a podpoří vypracování společných požadavků na označování alkoholických nápojů, vypracování těchto právních předpisů dosud nebylo zahájeno, a Lotyšsko je jako členský stát oprávněno vypracovat nezávislé předpisy podle evropského práva.

Dodání alkoholických nápojů zakoupených na internetových stránkách nebo mobilní aplikaci kupujícímu nejdříve šest hodin po objednání by snížilo fyzickou dostupnost alkoholických nápojů a impulsní nákup alkoholu. Tento požadavek by měl být uveden do souladu s ustanovením Evropské komise, neboť na organizační procesy obchodníků v sousedních zemích Lotyšska může mít dopad, že alkoholické nápoje zakoupené on-line mohou být dodány za šest hodin.

Podle doporučení WHO ke snížení konzumace alkoholu a jejích důsledků je omezení dostupnosti alkoholických nápojů jedním z doporučených směrů pro účinnější snížení konzumace alkoholu a jeho důsledků. Omezení nákupu alkoholu je jedním z řešení, jak snížit vysokou konzumaci alkoholu u obyvatelstva. Evropský akční plán WHO pro alkohol na období 2022–2025 [WHO Europe Region, 2022, European Framework for Action on alcohol

2022–2025 https://www.drugsandalcohol.ie/37045/13/WHO_72nd_meeting_Framework_on_Alcohol-220604.pdf] zároveň zdůrazňuje, že vzhledem k rychlému vývoji prodeje alkoholických nápojů na dálku v členských státech je třeba se zaměřit na strategie k omezení dostupnosti alkoholických nápojů.

Do roku 2020 byl v Lotyšsku zakázán prodej alkoholických nápojů prostřednictvím smlouvy uzavřené na dálku, ale během pandemie COVID-19 byl povolen s cílem omezit shromažďování lidí v maloobchodních prodejnách, čímž byl alkohol přístupnější veřejnosti. V Lotyšsku narkologové upozornili na skutečnost, že prodej alkoholu na internetu představuje značné riziko, pokud jde o zvýšení dostupnosti alkoholických nápojů, což má za následek zejména chování ohrožených uživatelů alkoholu. Kromě toho je třeba poznamenat, že evropská studie o dopadu pandemie COVID-19 na spotřebu alkoholu dospěla k závěru, že Lotyšsko je jedinou zemí z 18 zemí evropského regionu zahrnutých do studie, kde se během pandemie COVID-19 zvýšila četnost konzumace alkoholu. Zejména se zvýšila konzumace alkoholu u osob, které měly problémy související s alkoholem již před pandemií [Kilian C., Neufeld M., Manthey J., et al. (2022) Self-reported changes in alcohol and tobacco use during COVID-19: findings from the eastern part of the WHO European Region] Ačkoli v Lotyšsku nebyly provedeny žádné studie o dopadu některých legislativních změn na konzumaci alkoholu, v jiných zemích byly v posledních letech takové studie provedeny, včetně studií o dopadu prodeje alkoholických nápojů na dálku na konzumační návyky lidí. Studie ukazují, že nákup alkoholu přes internet během pandemie COVID-19 souvisel se zvýšenou konzumací alkoholu a souvisejícími riziky [Huckle, T., Parker, K., Romeo, J.S., & Casswell, S. (2021). Online alcohol delivery is associated with heavier drinking during the first New Zealand COVID-19 pandemic restrictions. *Drug and alcohol review*, 40(5), 826-834]. Other evaluations [Duthie, C., Pocock, T., Curl, A., et al. (2023). Online on-demand delivery services of food and alcohol: A scoping review of public health impacts. *SSM-Population Health*, 101349] rovněž uvádí, že prodej alkoholu na internetu by mohl přispívat k nadměrné konzumaci alkoholu a souvisejícím rizikům.

Na tento požadavek se vztahuje přechodné období s datem vstupu v platnost dne 1. června 2025.

10. Odkazy na základní texty:

11. Ne

12.

13. Ne

14. Ne

15. Ano

16.

Hledisko TBT:

Návrh je technickým předpisem nebo postupem pro posouzení shody

Návrh má významný dopad na mezinárodní obchod

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

Hledisko SPS: Ne

Evropská komise

Kontaktní bod směrnice (EU) 2015/1535

email: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu